Dosarul nr. 21r-2940/23
Nr. generat de PIGD – 1-22078042-02-21r-21122023
Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana
Judecător: Elizaveta Buzu

D E C I Z I E
În numele Legii

15 aprilie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Marcel Juganari
Judecători: Vitalie Pîslariuc și Natalia Mămăligă

A examinat *fără participarea părților*, în ordine de recurs, recursurile declarate de avocatul Talpiș Ivan în interesele condamnatului Bostan Dumitru, de condamnatul Bostan Dumitru și de administrația Penitenciarului nr. 9 Pruncul împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 28 noiembrie 2023, prin care demersul Penitenciarului nr. 9 Pruncul privind aplicarea prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021 în privința condamnatului **Bostan Dumitru**, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată,

Procedura de citare legal executată conform art. 447 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură penală.

Procurorul, reprezentantul Penitenciarului nr. 9 Pruncul, avocatul Talpiș Ivan în interesele condamnatului și condamnatul Bostan Dumitru, nu au depus referință sau careva materiale suplimentare până la data de 27.02.2025 ora 09:30.

Asupra recursurilor declarate de avocatul Talpiș Ivan în interesele condamnatului Bostan Dumitru, de condamnatul Bostan Dumitru și de administrația Penitenciarului nr. 9 Pruncul împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 28 noiembrie 2023, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru,

C O N S T A T Ă:

Soluția și argumentele instanței de fond.

1. La data de 31.05.2022, Penitenciarul nr. 9 - Pruncul a înaintat un demers cu privire la aplicarea actului de amnistie în baza Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX -a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021 în privința condamnatului Dumitru Bostan.

În motivarea demersului a invocat că, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22.03.2018, Dumitru Bostan a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. e), art. 287 alin. (2) lit. b), art. 152 alin. (2) lit. e), art. 164 alin. (20 lit. e), art. 287 alin. (3), art. 151 alin. (4) Cod penal cu stabilirea pedepsei, prin prisma art. 84 Cod penal, de 14 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 27.09.2019 s-a dispus reducerea termenului de pedeapsă cu 760 zile.

Susține că, începutul termenului de executare a pedepsei este 02.09.2015, iar sfârșitul –06.03.2027 (cu calcularea zilelor reduse și a zilelor privilegiate).

Mai mult, Dumitru Bostan anterior a fost condamnat, a fost caracterizat pozitiv, iar rezultatul evaluării riscului de recidivă este mediu.

Totodată, în ședința Comisiei penitenciarului din 20.05.2022 s-a decis că, condamnatul Dumitru Bostan întrunește condițiile prevăzute la art. 1 din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021.

Solicită aplicarea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021 în privința condamnatului Dumitru Bostan.

2. Prin ***încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 28 noiembrie 2023*** s-a respins demersul Penitenciarului nr. 9 - Pruncul cu privire la aplicarea actului de amnistie în baza Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021 în privința condamnatului Dumitru Bostan, ca fiind neîntemeiat.

Solicitările recurenților:

3. *Împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 28 noiembrie 2023*, *recurs a declarat avocatul Talpiș Ivan în interesele condamnatului Bostan Dumitru prin care a solicitat: admiterea recursului, casarea încheierii, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi Decizii prin care să fie admis demersul Penitenciarului nr. 9 Pruncul și să fie aplicat în privința condamnatului Bostan Dumitru a actului de amnistie în baza Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021.*

În motivarea recursului, avocatul a indicat următoarele aspecte:

- instanța a examinat superficial demersul înaintat de către Comisie. A indicat motive superficiale de a respinge prezentul demers, mai mult ca atît a indicat motive care nu sunt prevăzute de Legea cu privire la amnistie. Motivele indicate de instanța exprimă interpretarea extensivă defavorabilă în raport cu condamnatul Bostan Dumitru;

- art. 1 din lege indică clar că actul de amnistie se aplică față de persoanele care se caracterizează pozitiv și prezintă risc de recidivă mediu sau redus, pe baza la ce instanța de judecată a apreciat că demersul este neîntemeiat, nu este clar;

- la f. d. 74 este indicat în extrasul din Procesul - verbal al Ședinței Comisiei că, comportamentul a fost aprobat cu calificativul „pozitiv”, și prezintă riscul de recidivă mediu. Instanța neîntemeiat a acceptat în totalitate argumentele procurorului, și anume, că prin raportul Penitenciarului nr. 3 Leova, pentru absențe nemotivate, atitudine iresponsabilă, față de procesul de corijare și nerespectare a angajamentelor semnate benevol, s-a propus calificativul „nesatisfăcător”. Ceea ce la fel exprimă argumente superficiale de a nu fi de acord cu demersul. Că cineva a propus cuiva calificativul nesatisfăcător, și de către Penitenciarul nr. 3. Aceasta este o informație veche care nu mai are nici o relevanță la ziua de azi. Or, Bostan Dumitru demult este altă persoană decît persoană care a intrat în penitenciar prima dată. La materialele cauzei a anexat ultima informație actualizată din Penitenciar, din data de 28.09.2023, în care se indică, că Bostan Dumitru din data de 01.05.2019 pînă în prezent, este antrenat în munci în cadrul penitenciarului.

3.1. *De asemenea, împotriva încheierii instanței de fond, recurs a declarat condamnatul Bostan Dumitru prin care a solicitat: admiterea recursului, casarea integrală a încheierii, rejudecarea cauzei în aceiași instanță, în alt complet de judecată pentru înlăturarea lacunelor comise la examinarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie aplicate condamnatului Bostan Dumitru prevederile Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea XXX-a de la proclamarea independențe Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021, pe motivul că a realizat programul individual de executare a pedepsei, lucrează, este implicat în activități cu caracter opțional, nu susține sistemul criminal și jocurile de hazard, evadări și mutilări nu are. Totodată, la recurs a anexat răspunsul Penitenciarului nr. 9 Pruncul privind faptul că Bostan Dumitru a fost sancționat de trei ori, însă sancțiunile disciplinare sunt stinse; a fost încadrat în câmpul muncii și faptul că termenul de executare a pedepsei survine la 03.12.2026.*

3.2. *La fel, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 28 noiembrie 2023*, *recurs a declarat administrația Penitenciarului nr. 9 Pruncul prin care a solicitat: admiterea recursului, casarea integrală a încheierii, pronunțarea unei noi hotărîri prin care să fie admis demersul Penitenciarului nr. 9 Pruncul în privința condamnatului Bostan Dumitru privind aplicarea în privința ultimului a prevederilor art. 7 alin. (1) lit. c) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021.*

În motivarea recursului, recurentul a indicat următoarele aspecte:

- la data de 20 mai 2022, Comisia Penitenciarului nr. 9 Pruncul a analizat raportul de evaluare referitor la realizarea programului individual de executare a pedepsei și comportamentul condamnatului Bostan Dumitru. Comisia a emis un calificativ ”pozitiv” pentru condamnat, ceea ce demonstrează eforturile și progresul său în cadrul procesului de resocializare;

- în același context, pe 20 mai 2022, Comisia specială Penitenciarului nr. 9 - Pruncul, respectând Regulamentul-cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în cazul persoanelor condamnate (aprobat prin Ordinul Ministerului Justiției nr. 44 din 18.02.2022), a efectuat o evaluare a riscului de recidivă. Conform fișei de evaluare a riscului de recidivă prezentată de ofițerul principal al Secției Reintegrare Socială a Penitenciarului nr. 9 -

Pruncul (psiholog), s-a stabilit un risc de recidivă de nivel mediu pentru condamnatul Bostan Dumitru;

- Comisia specială a decis în unanimitate să înainteze materialele către instanța de judecată, susținând aplicarea prevederilor art. 7 alin. (1) lit. c) din Legea 243/2021 privind amnistia, cu o reducere a termenului de pedeapsă cu 1/5;

- în conformitate cu prevederile art. 7 alin. (1) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, se acordă o reducere a termenului de pedeapsă pentru persoanele condamnate, în funcție de durata inițială a pedepsei și alte criterii specifice. Având în vedere comportamentul pozitiv al condamnatului și riscul mediu de recidivă, administrația Penitenciarului nr. 9 Pruncul consideră că se poate aplica prevederea art. 7 alin. (1) lit. c) din această lege în privința lui Bostan Dumitru.

Procedura de citare legal executată conform art. 447 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură penală.

4. Procurorul, reprezentantul Penitenciarului nr. 9 Pruncul, avocatul Talpiș Ivan în interesele condamnatului și condamnatul Bostan Dumitru, nu au depus referință sau careva materiale suplimentare până la data de 27.02.2025 ora 09:30.

Aprecierea instanței de recurs.

5. Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate și cercetând materialele cauzei, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru consideră necesar de *a respinge* recursurile declarate de avocatul Talpiș Ivan în interesele condamnatului Bostan Dumitru, de condamnatul Bostan Dumitru și de administrația Penitenciarului nr. 9 Pruncul împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 28 noiembrie 2023, *ca fiind nefondat,* reieșind din următoarele considerațiuni:

6. În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 4) Cod procedură penală, (1) Pot fi atacate cu recurs: 4) alte hotărîri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

7. Conform art. 448 Cod procedură penală, (1) Judecînd recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.

8. Potrivit art. 449 alin. (1), pct. 1), lit. a) Cod procedură penală, (1) Judecînd recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge recursul, menținînd hotărîrea atacată, dacă: a) recursul este nefondat.

9. În conformitate cu prevederile art. 469 alin. (1) pct. 15) CPP, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, și anume: liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art. 295 din Codul de executare).

10. Art. 471 alin.(1), (2) CPP; stabilește că, ” (1) Chestiunile specificate la art.469 alin.(1) pct.5), 11) și 14) se soluționează de către judecătorii instanței de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art.469 alin.(1) se soluționează de către judecătorul de instrucție la demersul instituției care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituției care pune în executare pedeapsa. … (2) Temei pentru examinarea chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4)–7), 11), 12), 14)-16) și 18) poate servi și cererea condamnatului…”.

11. *Din materialele cauzei, instanța de fond a reținut că*, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22.03.2018, **Bostan Dumitru** a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. e), art. 287 alin. (2) lit. b), art. 152 alin. (2) lit. e), art. 164 alin. (2) lit. e), art. 287 alin. (3), art. 151 alin. (4), art. 188 alin. (3) lit. b), art. 188 alin. (3) lit. b) Cod penal cu stabilirea pedepsei, prin prisma art. 84 Cd penal, de 14 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 27.09.2019 s-a dispus reducerea termenului de pedeapsă cu 760 zile.

12. Colegiul penal atestă că, potrivit procesului-verbal nr. 4 al ședinței Comisiei speciale a Penitenciarului nr. 9 - Pruncul din 20.05.2022, Comisia a decis de a accepta înaintarea materialelor în posibilitatea aplicării art. 7 alin. (1) lit. c) din Legea privind amnistia, deoarece condamnatul întrunește prevederile legale, este caracterizat pozitiv și este evaluat psihologic cu riscul de recidivă ”Mediu”.

13. Conform prevederilor art. 107 alin. (1) Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

14. După cum urmează din demersul Penitenciarului nr. 9 Pruncul depus în instanța de judecată, se solicită aplicarea actului de amnistie în temeiul Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova în privința condamnatului Bostan Dumitru.

15. Potrivit prevederilor art. 1 alin. (1), (4) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova (1) Prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate, precum și persoanelor condamnate, care sunt: caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art.2–5, 7, 8. (2) Aplicarea amnistiei față de persoanele condamnate se decide de comisiile speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate (în continuare – comisii speciale), instituite, în acest sens, în cadrul fiecărei instituții care pune în executare pedeapsa, din reprezentanți ai Administrației Naționale a Penitenciarelor, ai Inspectoratului National de Probațiune, precum și din experți psihologi judiciari atestați. Comisiile speciale se instituie prin ordinul ministrului justiției și activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul ministrului justiției. (3) În temeiul deciziilor comisiei speciale, instituția care pune în executare pedeapsa inițiază demersurile către instanțele de judecată competente privind aplicarea prevederilor prezentei legi. (4) Aplicarea amnistiei față de persoanele bănuite, învinuite se decide de procuror, la faza de urmărire penală, iar față de persoanele inculpate care cad sub incidența art.2 alin.(4) – de instanța de judecată, la faza de judecare a cauzei. (5) Persoana bănuită, învinuită poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanța de judecată privind examinarea posibilității aplicării amnistiei doar dacă a fost refuzată de procuror. (6) Persoana condamnată poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanța de judecată privind examinarea posibilității aplicării amnistiei doar dacă a fost refuzată de comisia specială.

Respectiv, prevederile Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, se aplică condamnaților care sunt caracterizați pozitiv și prezintă risc de recidivă mediu sau redus.

16. Însă, în prezenta speță, Colegiul penal menționează că din specificul capetelor de acuzare rezultă predispunerea condamnatului Bostan Dumitru la comiterea de noi infracțiuni, iar raportul prezentat constituie doar o simplă discreție/intima convingere a evaluatorului.

Relevant speței este faptul că actele prezentate sunt declarative și nu corespund cerințelor regulamentului cadru de activitate a comisiilor speciale. Respectiv, instanța de fond a apreciat critic actele prezentate în susținerea demersului înaintat, pe motiv că, concluziile expuse în acestea nu corespund circumstanțelor de fapt. Or, *condamnatul Bostan Dumitru a fost sancționat de către instituția penitenciară de trei ori (samavolnic s-a apropiat de altă celulă, altercație cu alt condamnat), deși sancțiunile disciplinare sunt stinse, acestea caracterizează negativ personalitatea sa. Totodată, Penitenciarul nr. 9 Pruncul îi caracterizează comportamentul condamnatului Bostan Dumitru ca fiind unul satisfăcător și notează că acesta nu s-a implicat în activități cu caracter opțional. Iar, potrivit fișei de evaluare a riscului de recidivă, se atestă că lui Bostan Dumitru îi lipsesc abilitățile de gestionare ale emoțiilor și are toleranță scăzută la frustrare, lipsa empatiei.*

În lumina celor expuse, Colegiul penal reține concluzia instanței de fond, precum că de către instituția penitenciară nu au fost prezentate suficiente probe în susținerea demersului înaintat, iar cele anexate, sunt contradictorii și pun la dubiu obiectivitatea concluziilor.

În acest context, Colegiul penal reiterează că, instanța de fond corect a stabilit că demersul Penitenciarului nr. 9 Pruncul privind aplicarea prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021 în privința condamnatului **Bostan Dumitru,** este neîntemeiat.

Mai mult decât atât, se atestă că prezenta cauză deja a fost o dată trimisă la rejudecare de Curtea de Apel Chișinău, astfel că la a doua rundă de examinare în primă instanță au fost îndeplinite toate indicațiile instanței de recurs date prin Deciziile anterioare.

17. Astfel că, față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu cererea condamnatului și demersul Penitenciarului nr. 9 Pruncul, astfel fiind în

corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță *(Garcia Ruis contra Spaniei, Helle contra Finlandei)*. Astfel, Colegiul penal preia argumentarea soluției primei instanțe și constată temeinicia acesteia.

18. Pentru motivele expuse mai sus, în conformitate cu art. 449 alin. (1), pct. 1), lit. a) Cod procedură penală, Colegiul Penal va respinge recursurile declarate de avocatul Talpiș Ivan în interesele condamnatului Bostan Dumitru, de condamnatul Bostan Dumitru și de administrația Penitenciarului nr. 9 Pruncul este una legală și întemeiată, iar careva temeiuri de casare a încheierii nu au fost reținute.

În conformitate cu art. art. 437 alin. (1), pct. 4), 448, 449 alin. (1), pct. 1), lit. a), 472 Cod Procedură Penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru –

D E C I D E:

Recursurile declarate de avocatul Talpiș Ivan în interesele condamnatului Bostan Dumitru, de condamnatul Bostan Dumitru și de administrația Penitenciarului nr. 9 Pruncul împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 28 noiembrie 2023, *se resping ca fiind nefondate.*

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător: ***Marcel Juganari***

Judecător: ***Vitalie Pîslariuc***

Judecător: ***Natalia Mămăligă***